

בש"פ 3090/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 3090/20

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט ד' בן טולילה) בפע"ם 43711-03-20 מיום 5.5.2020

תאריך הישיבה: כ"ד באייר התש"ף (18.5.2020)

בשם המבקש: עו"ד עדי קידר

בשם המשיבה: עו"ד עינת כהן-גרומן

החלטה

לפניי ערר לפי סעיף 23 לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (להלן: חוק ההגנה על הציבור או החוק) על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט ד' בן טולילה), שבגדרה הורה על הטלת צו פיקוח ומעקב בעניינו של העורר (להלן: צו הפיקוח).

1. העורר הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של בעילה אסורה בהסכמה לפי סעיף 346(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. כעולה מכתב האישום המתוקן, לעורר עסק לביצוע פירסינג וקעקועים (להלן: בית

העסק), והקשר בינו לבין המתלוננת, שבעת קרות האירועים טרם מלאו לה 14 שנים, נוצר לאחר שזו פנתה אליו לשם ביצוע פירסינג. עוד צוין כי העורר קיים יחסי מין עם המתלוננת לאחר שזו אמרה לו כי היא בת 15 וחצי, ועל אף שחשד כי גילה צעיר יותר. ביום 30.1.2020 התקבלה חוות דעת מטעם המרכז להערכת מסוכנות מינית בעניינו של העורר, ובגדרה צוין, בין היתר, כי נשקפת ממנו מסוכנות בינונית-נמוכה (להלן: הערכת המסוכנות). ביום 4.3.2020 ניתן גזר הדין בעניינו, ונקבע לו עונש מאסר בפועל כתקופת ימי מעצרו, ו-12 חודשי מאסר על תנאי.

2. ביום 22.3.2020 הגישה המשיבה בקשה לפי סעיף 12 לחוק, בגדרה עתרה להוצאת צו פיקוח ומעקב למשך 18 חודשים בעניינו של העורר. ביום 5.5.2020 קיבל בית המשפט המחוזי את הבקשה, והורה על הטלת צו פיקוח למשך 18 חודשים הכולל, בין היתר: חובת שיתוף פעולה עם קצין פיקוח; איסור על יצירת קשר עם קורבן העבירה והרחקה לכדי 100 מטרים ממקום הימצאה או מגוריה; איסור על שהייה ביחידות עם קטינות שאינן קרובות משפחה; ואיסור על עבודה או התנדבות בעבודה המאפשרת שהייה ביחידות עם קטינות או יחסי מרות כלפיהן. בהחלטה נקבע כי בנסיבות המקרה מדובר בצו מידתי, אשר הולם את המסוכנות הספציפית הנשקפת מהעורר ואת נסיבות ביצוע העבירה שבגינה הורשע. עוד צוין כי המגבלה על שהייה ביחידות עם קטינות לא מונעת מהעורר להמשיך ולנהל את בית העסק. בית המשפט דחה את טענת העורר שלפיה הערכת המסוכנות בעניינו הושפעה מהעבירות שיוחסו לו בטרם תוקן כתב האישום, וצוין כי חזקה על מעריך המסוכנות שלא הושפע מכך שנחשף לכתב האישום המקורי.

3. מכאן לערר שלפניי. העורר טוען כי צו הפיקוח אינו מוצדק בנסיבות העניין, וזאת בשים לב לכך שרמת המסוכנות שנקבעה לו אינה גבוהה. עוד נטען כי עבירת המין שבה הורשע העורר אינה נמצאת ברף חומרה גבוה, וכי מדובר באדם נורמטיבי שלא הפגין כל התנהגות המעידה על מסוכנות מאז ששוחרר ממעצר. נטען כי כיום מרבית הלקוחות שמגיעים לבית העסק הם קטינים, ויש בצו הפיקוח ובמגבלות הקבועות בו כדי להביא לפגיעה לא מבוטלת בעיסוקו. בנוסף, העורר חוזר על טענתו לפני בית המשפט המחוזי שלפיה חוות דעתו של מעריך המסוכנות הושפעה מחשיפתו של האחרון לכתב האישום המקורי ולתסקירי שירות המבחן בעניינו, וטוען כי הערכת המסוכנות שהוגשה בעניינו לא מצדיקה את המסקנה כי נשקפת ממנו מסוכנות מינית.

4. באת כוח המדינה השיבה כי המגבלות שנקבעו בצו הפיקוח הן מידתיות, וזאת בשים לב לכך שהן נועדו להגן על קטינות; עולות בקנה אחד עם המסוכנות הספציפית הנשקפת מהעורר; ותחומות אך לתקופה בת 18 חודשים. עוד צוין כי מעריך המסוכנות הוא גורם מומחה ומנוסה שלא הושפע מנוסחו של כתב האישום עובר לתיקונו, וכי הערכת המסוכנות הסתמכה בעיקר על הריאיון הקליני שנערך לעורר. על כן, נטען, אין ממש בטענות העורר שלפיהן הערכת המסוכנות נתנה משקל לנתונים שלא נכללו בסופו של דבר בכתב האישום המתוקן.

5. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, לא מצאתי עילה להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי. כידוע, מטרתו של חוק ההגנה על הציבור היא להגן מפני עבירות מין חוזרות על ידי עבריינים מיניים שסיימו לשאת בעונשם חזרו ללקהילה, ודברים אלה מקבלים משנה תוקף כאשר קורבנות העבירה הם קטינים (סעיף 1 לחוק ההגנה על הציבור; בש"פ 5772/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (24.7.2017)). בבוחנו בקשה למתן צו פיקוח על בית המשפט להידרש לשאלה אם תנאי הפיקוח המנויים בצו מקיימים איזון ראוי בין האינטרס הציבורי לבין זכויותיו וחירויותיו של העברייני. לשם כך, כבר נפסק, על בית המשפט להפעיל את מבחני המידתיות המוכרים בפסיקתנו (בש"פ 6885/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (3.11.2019); בש"פ 962/10 חורבנ' מדינת ישראל, פ"ד סג(3) 638,658-656 (2010)). כך, יש לבחון בין היתר את התאמתם של אמצעי הפיקוח וההגבלות שהוטלו לסיכון שנשקף מעברייני המין; אם ניתן להשיג את מטרות הצו באמצעי שפגיעתו פחותה; וכן אם תנאי הפיקוח נקבעו בהתאמה אישית לנסיבות המקרה (בש"פ 5308/12 פלוני נ' מדינת

6. בכל הנוגע למגבלות שנקבעו בצו הפיקוח, הגם שאין להקל ראש בפגיעה בעורר כתוצאה מהטלתן, דומה כי אלו נקבעו באופן מידתי, ובהתאם לאמור בהערכת המסוכנות בעניינו של העורר, ובכלל זאת הסיכון הספציפי הנשקף ממנו. עיקר טענות העורר הופנו בהקשר זה לאיסור שהוטל עליו לעבוד בעבודה אשר מאפשרת שהייה ביחידות עם קטינות או יחסי מרות כלפיהן. העורר טען לפניי כי הגבלה זו תוביל לפגיעה קשה בפרנסתו שכן, לדבריו, "רוב מוחלט של הלקוחות הינם צעירים וחלק בלתי מובטל הינם קטינים". גם אם אניח כי ההגבלה תביא לפגיעה בפעילותו העסקית של העורר, אין להתעלם מכך שזו קשורה באופן הדוק למסוכנות הנשקפת מהעורר ולנסיבות ביצוע העבירה, שכן כאמור, הקשר בין העורר למתלוננת נוצר במסגרת עבודתו. כמו כן, וכפי שציין בית משפט קמא, "לא נמנעה מן [העורר - ע' פ'] האפשרות לעבוד בעבודה במסגרתה יכול ויימצא יחד עם קטינות אלא שהאיסור הנו אך על המצאות ביחידות עם קטינות" (ההדגשה במקור). משאלה הם פני הדברים, ובשים לב לפרק הזמן שקבוע בצו, מצאתי כי התנאים הקבועים בו משקפים איזון ראוי בין האינטרס הציבורי לבין זכויותיו וחירויותיו של העורר.

כן מצאתי לדחות את טענות העורר ביחס להערכת המסוכנות שהוגשה בעניינו. הערכת המסוכנות התייחסה, בין היתר, לעבירה העומדת ביסודו של כתב האישום המתוקן וכן להשפעתם שלה עליהם הפליליים על העורר. בגדריה התרשמותו הקלינית מהעורר מצא מעריך המסוכנות כי קיימת לאחורן "נטייה לפעול באופן אימפולסיבי ללא הפעלת שיקול דעת", וכי הוא "ממוקד בעצמו ובצרכיו ומתקשה להתבונן בהשלכות התנהגותו על האחר, הדבר בא לידי ביטוי בהתייחסותו לעבירה ולקורבן". בעקבות ממצאים אלה, בין היתר, הגיע מעריך המסוכנות למסקנה כי נשקפת מהעורר מסוכנות מינית ברמה בינונית-נמוכה, והערכה זו עומדת בזיקה ישירה לכתב האישום המתוקן. משכך, לא מצאתי ממש בטענות העורר שלפיהן הערכת המסוכנות הושפעה מכתב האישום המקורי שהוגש נגדו, או כי מסקנותיה לא מצביעות על קיומה של מסוכנות מינית.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ג' בסיון התש"ף (26.5.2020).

שׁוֹפֵט